KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.4.2021 r.
COM(2021) 174 final

2021/0093 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej podczas dziesiątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych w odniesieniu do wniosku dotyczącego wprowadzenia zmiany do załącznika A

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych („konwencja”) weszła w życie w dniu 17 maja 2004 r. Została ona zatwierdzona decyzją Rady z dnia 14 października 2004 r. dotyczącą zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (2006/507/WE[1]) i weszła w życie w odniesieniu do Wspólnoty Europejskiej w dniu 14 lutego 2005 r. Celem konwencji jest ochrona zdrowia ludzi oraz środowiska przed trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi (TZO). W oparciu o zasadę ostrożności konwencja zapewnia ramy eliminacji produkcji, stosowania, przywozu i wywozu trwałych zanieczyszczeń organicznych, bezpiecznego obchodzenia się z nimi oraz usuwania, a także eliminacji lub zmniejszenia uwalniania niektórych wyprodukowanych w sposób niezamierzony TZO.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021[2] wprowadza do prawa unijnego zobowiązania określone w konwencji i w Protokole do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych („protokół”), zatwierdzonym decyzją Rady nr 259/2004/WE[3].

Zgodnie z art. 19 konwencji Konferencja Stron jest organem zarządzającym konwencji sztokholmskiej. Organ ten zbiera się zwykle co dwa lata i monitoruje realizację konwencji. Dokonuje on również przeglądu substancji chemicznych zgłoszonych mu do rozpatrzenia przez Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych (POPRC).

Zgodnie z art. 8 ust. 1 konwencji jedna ze Stron przedłożyła Sekretariatowi wniosek o włączenie kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS do załącznika A do konwencji, który został poddany przeglądowi przez POPRC zgodnie z art. 8 ust. 3 i 4. POPRC zalecił Konferencji Stron włączenie kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS do załącznika A bez szczególnych wyłączeń. Procedurę przyjmowania poprawek w załącznikach reguluje art. 22 konwencji.

Zgodnie z art. 23 konwencji każda ze stron dysponuje jednym głosem. Jednakże regionalne organizacje integracji gospodarczej, takie jak UE, dysponują liczbą głosów równą liczbie państw członkowskich będących stronami konwencji.

Na dziesiątym posiedzeniu zwyczajnym Konferencja Stron rozważy przyjęcie decyzji o włączeniu kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS do załącznika A (eliminacja), załącznika B (ograniczenie) lub załącznika C (niezamierzona produkcja) do konwencji.

---

[1] Decyzja Rady 2006/507/WE z dnia 14 października 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 1).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

[3] Decyzja Rady (2004/259/WE) z dnia 19 lutego 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Protokołu do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 81 z 19.3.2004, s. 35).

Umieszczenie w wykazie w załącznikach A, B lub C powoduje, że substancje chemiczne będą podlegały środkom mającym na celu wyeliminowanie lub ograniczenie ich produkcji i stosowania, w tym ograniczenie lub wyeliminowanie wyprodukowanych w sposób niezamierzony TZO.

Planowany akt prawny stanie się wiążący dla Stron zgodnie z art. 22 ust. 4 konwencji, który stanowi: „Propozycja, przyjęcie i wejście w życie poprawek do załącznika A, B lub C podlega tej samej procedurze, co propozycja, przyjęcie i wejście w życie dodatkowych załączników do niniejszej konwencji, z zastrzeżeniem, że poprawka do załącznika A, B lub C nie wejdzie w życie w odniesieniu do każdej Strony, która złożyła deklarację dotyczącą poprawki do tych załączników, zgodnie z art. 25 ust. 4, a w takim przypadku każda taka poprawka wejdzie w życie w odniesieniu do danej Strony w dziewięćdziesiątym dniu od dnia złożenia przez nią u depozytariusza dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia poprawki."

Kwas perfluoroheksanosulfonowy (PFHxS), jego sole i związki pochodne PFHxS nie są celowo stosowane w Unii Europejskiej, ale te substancje chemiczne mogą być obecne jako zanieczyszczenie w pianach gaśniczych na bazie fluoru oraz w kwasie perfluorooktanosulfonowym (PFOS). W odniesieniu do obecności PFHxS w PFOS należy zauważyć, że PFOS wymieniono w załączniku B do konwencji sztokholmskiej i w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2019/1021, w którym zakazano stosowania PFOS w Unii, z wyjątkiem jednego pozostałego zastosowania PFOS w charakterze filtrów mgły olejowej stosowanych w twardym chromowaniu galwanicznym do 2025 r. Stosowanie PFOS zostało już wycofane w prawie wszystkich państwach członkowskich.

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej w związku z przewidywanym przyjęciem decyzji dotyczącej zmiany załącznika A polegającej na włączeniu kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS. Jeżeli Konferencja Stron Konwencji sztokholmskiej podejmie decyzję o umieszczeniu PFHxS w załączniku A, strony konwencji będą zobowiązane do wprowadzenia niezbędnych środków w celu wyeliminowania lub ograniczenia stosowania PFHxS na swoim terytorium, zgodnie z ich zobowiązaniami wynikającymi z konwencji. W celu wdrożenia decyzji w Unii Komisja zaproponuje akt delegowany zmieniający załącznik I do rozporządzenia w sprawie TZO w celu włączenia kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS. Produkcja i stosowanie tych substancji będzie zakazane w Unii.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek jest spójny z wykonaniem rozporządzenia (UE) 2019/1021, które wdraża konwencję sztokholmską w Unii, i uzupełnia ten proces. Jest on w pełni zgodny z celem, jakim jest ochrona zdrowia ludzi i środowiska naturalnego przed trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest spójny z podejściem ogólnym rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 i rozporządzenia (UE) nr 528/2012 w odniesieniu do substancji PBT, ponieważ oba te rozporządzenia zawierają kryteria, które zasadniczo nie zezwalają na wprowadzanie do obrotu i stosowanie substancji będących PBT. W dokumencie w sprawie wspólnego porozumienia[4] bada się związek między konwencją sztokholmską, rozporządzeniem (UE) 2019/1021

[4] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

i rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, w odniesieniu do ograniczeń i wymogów dotyczących zezwoleń, w celu zapewnienia spójności.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji Rady jest art. 218 ust. 9 TFUE, który stanowi właściwą podstawę aktu określającego stanowisko Unii Europejskiej w odniesieniu do umowy międzynarodowej, w tym przypadku konwencji sztokholmskiej.

Materialną podstawą prawną jest art. 192 ust. 1 TFUE, jako że środki uzgodnione w ramach konwencji sztokholmskiej realizują głównie cel środowiskowy (tj. wyeliminowanie trwałych zanieczyszczeń organicznych).

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być zatem art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Trwałe zanieczyszczenia organiczne stanowią globalne zagrożenie, a konwencja sztokholmska wdrażana jest w Unii na mocy rozporządzenia (UE) 2019/1021. Unia jest stroną konwencji, powinna zatem uczestniczyć w procesie podejmowania decyzji na Konferencji Stron.

• Proporcjonalność

Trwałe zanieczyszczenia organiczne stanowią globalne zagrożenie, a konwencja sztokholmska ma na celu wyeliminowanie produkcji i stosowania tych substancji chemicznych. Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych konwencji zalecił umieszczenie kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS w załączniku A, ponieważ stwierdzono, że substancja ta spełnia kryteria zgodnie z załącznikiem D do konwencji. W związku z tym proporcjonalne jest poparcie włączenia przedmiotowej substancji chemicznej do załącznika A do konwencji, aby zapewnić podjęcie odpowiednich działań na poziomie globalnym.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Wniosek został omówiony z państwami członkowskimi i innymi zainteresowanymi stronami na 23. posiedzeniu grupy ekspertów Komisji reprezentujących właściwe organy ds. rozporządzenia (UE) 2019/1021. Ponadto w trakcie oceny substancji chemicznej przeprowadzonej przez Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych konwencji przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami, a ich uwagi zostały uwzględnione.

• Ocena skutków

Nie przeprowadzono oceny skutków, ale przeprowadzono ocenę społeczno-ekonomiczną i analizę rozwiązań alternatywnych w oparciu o dokumentację dotyczącą ograniczenia stosowania kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych

PFHxS[5]. W opinii ECHA stwierdzono, że koszty społeczno-ekonomiczne proponowanego ograniczenia powinny być niewysokie, oraz że poważne ograniczenie produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania PFHxS jest proporcjonalnym rozwiązaniem.

Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych stwierdził, że substancja chemiczna jest trwałym zanieczyszczeniem organicznym i zalecił umieszczenie jej w wykazie bez szczególnego wyłączenia. Wspomniane zalecenie opiera się na ocenie wpływu potencjalnych środków zarządzania z uwzględnieniem informacji społeczno-gospodarczych.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Wniosek nie ma wpływu na działalność handlową, ponieważ przedmiotowa substancja chemiczna nie jest wykorzystywana do celów handlowych w Unii, a zatem nie przewiduje wyłączenia mikroprzedsiębiorstw ani nie wymaga wprowadzenia specjalnych zasad dla MŚP. Wniosek nie ma wpływu na konkurencyjność sektora w UE ani na handel, ponieważ substancja chemiczna nie jest przedmiotem handlu między Unią a państwami trzecimi.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Plan wdrożenia, monitorowanie, ocena i sprawozdania nie są konieczne.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Wniosek upoważnia Komisję do poparcia w imieniu Unii Europejskiej włączenia kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS do załącznika A bez szczególnych wyłączeń na Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej.

[5] https://echa.europa.eu/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e1827f87da

2021/0093 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej podczas dziesiątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych w odniesieniu do wniosku dotyczącego wprowadzenia zmiany do załącznika A

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (zwana dalej „konwencją") weszła w życie w dniu 17 maja 2004 r. i została zawarta w imieniu Unii decyzją Rady 2006/507/WE[1].

(2) Konwencję sztokholmską wdraża w Unii rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021[2].

(3) Zgodnie z art. 8 konwencji Konferencja Stron decyduje, czy należy włączyć substancję chemiczną do załączników A, B lub C oraz określa odnoszące się do niej środki kontrolne.

(4) Na swoim dziesiątym posiedzeniu Konferencja Stron konwencji sztokholmskiej ma przyjąć decyzję o włączeniu kolejnych substancji chemicznych do załącznika A.

(5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach Konferencji Stron, ponieważ ta decyzja będzie wiążąca dla Unii.

(6) W celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego przed dalszymi uwolnieniami kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS należy ograniczyć lub wyeliminować produkcję i stosowanie tych substancji chemicznych na poziomie międzynarodowym oraz poprzeć ich umieszczenie w wykazie znajdującym się w konwencji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowiskiem, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na dziesiątym posiedzeniu Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej, jest – zgodnie z odpowiednimi zaleceniami Komitetu ds.

[1] Decyzja Rady 2006/507/WE z dnia 14 października 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 1).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych – poparcie włączenia kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pochodnych PFHxS do załącznika A do konwencji bez szczególnych wyłączeń.

W zależności od rozwoju sytuacji na dziesiątym posiedzeniu Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej przedstawiciele Unii w porozumieniu z państwami członkowskimi mogą uzgodnić doprecyzowanie tego stanowiska w wyniku koordynacji na miejscu, bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący